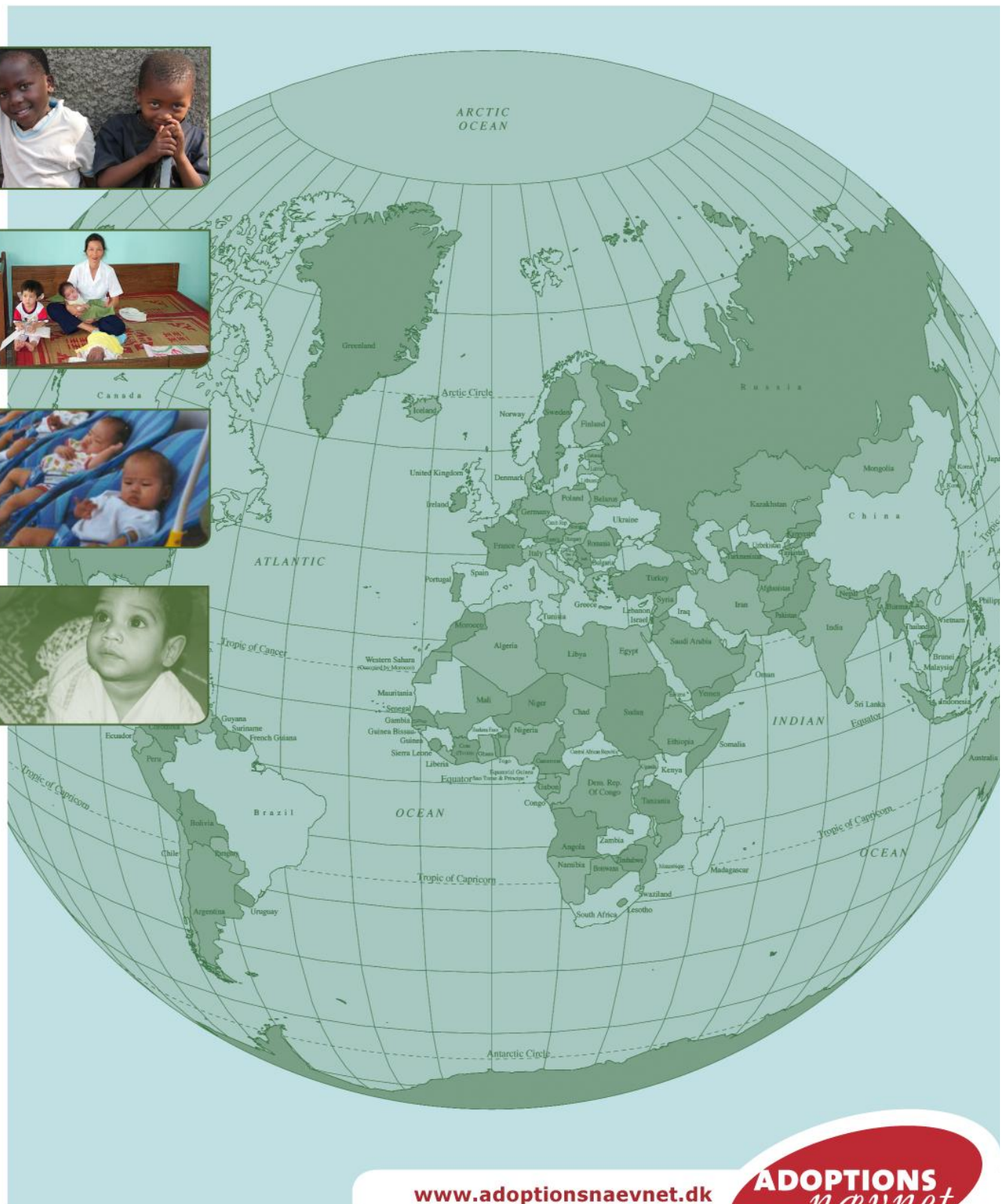

ADOPTIONSNÆVNETS TILSYNSREJSE TIL SYDKOREA

Rejseberetning vedrørende tilsynsrejse til Sydkorea i perioden
20. – 28. november 2010

Adoptionsnævnets kontaktoplysninger:

Kristineberg 6

2100 Kbh. Ø

Tlf. 33 92 33 02

Adoptionsnævnet

2011

1. udgave

Publikationen kan hentes på www.adoptionsnaevnet.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
Formålet med rejsen	4
Fakta om Sydkorea	6
2. Det koreanske adoptionsområdes udvikling	7
3. Danmarks adoptionsformidling fra Sydkorea	8
4. Adoptionsprocessen – regler og aktører	10
Krav til ansøgere	11
Aktører i adoptionsprocessen	12
5. Gennemgang af tilsynssager	15
6. Møder med organisationer og myndigheder	19
Anticorruption and Civil Rights Commission	19
Ministry of Health & Welfare	20
Korea Central Adoption Resources (K-Care)	20
Holt Children’s Services	22
HOLTS KONTOR FOR ”DOMESTIC ADOPTION”	23
HOLT WELL BABY CLINIC OG HOLT SICK BABY CLINIC	24
HOLTS MODTAGECENTER	25
HOLT POST ADOPTION SERVICE CENTER	26
BESØG HOS EN AF HOLT’S PLEJEFAMILIER	27
HOLT SUWON SHELTER FOR PREGNANT WOMEN	28
G.O.A.’L., ASK, IKA, Korea Klubben	29
7. Holt Ilsan Center og Holt Goyang-City Community Service Center	31
8. Konklusioner og perspektiveringer	32

1. INDLEDNING

Som et led i nævnets tilsynsvirksomhed foretog Adoptionsnævnet i perioden 20. – 28. november 2010 en tilsynsrejse til Sydkorea. Siden 2000 har nævnet årligt foretaget en informations- og tilsynsrejse til et af de lande, som en eller begge danske adoptionsformidlende organisationer har et samarbejde med.¹

Delegationen var under rejsen ledsaget af DanAdopt. AC Børnehjælp har ikke haft et formidlingssamarbejde med Sydkorea siden 1998.

På rejsen deltog følgende personer fra nævnet og Familiestyrelsen:

- Formand, landsdommer Anne Thalbitzer
- Nævnsmedlem, børnelæge Charlotte Olesen
- Nævnsmedlem, lægmedlem Morten Kaare Hansen
- Fuldmægtig i Familiestyrelsen, Mie Kjerri Lerche Møller
- Fuldmægtig i Familiestyrelsen, Karin Rønnow Søndergaard

Fra DanAdopt deltog:

- Direktør Marianne Wung-Sung
- Vicedirektør Pia Brandsnes
- Bestyrelsesmedlem Susanne Høeg

Under besøget stillede DanAdopts samarbejdspart i Korea, Holt Children's Service, tolkebistand til rådighed under en række af besøgene. Fra Holt deltog således enten Ms. Seo Jeonghee eller Mrs. Yoo Deok-jin i de fleste af de møder, delegationen afholdt under rejsen. Begge arbejder til dagligt med Holts "Overseas Adoption Programme". Ms. Seo Jeonghee fungerer desuden som DanAdopts kontaktperson i Sydkorea. DanAdopt deltog i alle møderne.

Formålet med rejsen

Formålet med tilsynsrejsen til Sydkorea var at indsamle viden om den internationale adoptionsproces i Sydkorea, særligt set ud fra Sydkoreas mangeårige adoptionsformidling, og hvorledes denne omfattende erfaring har formet den nuværende praksis. Endvidere var det formålet med rejsen at indsamle viden om den Post Adoption Service (PAS), som Holt og de koreanske myndigheder yder det omfattende antal internationalt adopterede, der vender tilbage til Sydkorea for at søge oplysninger om deres biologiske ophav. Nævnet har desuden fundet det interessant at få et indblik i de forskellige opfattelser af international adoption som socialt fænomen, der kommer til udtryk blandt de mange foreninger og organisationer af internationalt adopterede, der eksisterer i Sydkorea.

¹ Se <http://www.adoptionsnaevnet.dk/tal-og-publikationer/publikationer/rejseberetninger/> for yderligere information om de foregående tilsynsrejser

Samlet set var det overordnede formål med tilsynsrejsen således at belyse det samlede adoptionsområde i Sydkorea ved at mødes med aktører, der udgør det spektrum, hvor adoptionsprocessen afvikles, lige fra de biologiske mødre til de voksne adopterede.

Delegationen besøgte de relevante myndigheder i Sydkorea og den koreanske organisation *Holt Children's Services*, som udfører et bredt socialt arbejde i forhold til såvel de biologiske mødre, som de børn, det ikke har været muligt at bortadoptere. DanAdopt har samarbejdet med Holt siden 1969 og har formidlet over 2500 børn til Danmark via Holt Children's Services. I 2009 blev der hjemtaget i alt 24 børn fra Sydkorea via Holt.

HOLT CHILDREN'S SERVICES

Holts Children's Services er den første organisation i Sydkorea, der systematiserede formidlingen af sydkoreanske børn til international adoption. I 1955 adopterede ægteparret Harry og Bertha Holt otte børn fra Sydkorea og etablerede derefter en adoptionsformidling fra Sydkorea til USA. Harry og Bertha Holts ældste datter, Molly Holt, er fortsat bosat i Sydkorea og bor i "Holt Ilsan Center" i byen Ilsan, hvor de Special Needs-børn, der gennem årene er kommet i Holts varetægt, men ikke er blevet bortadopteret, bor og arbejder.

Derudover mødtes delegationen med repræsentanter for 3 af de mange foreninger af internationalt adopterede, der eksisterer i Sydkorea – G.O.A.L., ASK og IKAA. Endvidere mødtes delegationen med UNICEF og repræsentanter fra den danske ambassade i Seoul med det formål at indsamle viden om den bredere sociale og kulturelle kontekst, som den internationale adoptionsvirksomhed aktuelt fungerer i. Delegationen besøgte også *Anti-Corruption & Civil Rights Commission* for særligt at høre til en undersøgelse foretaget på baggrund af en række mistanker om uetisk adoptionsformidling i forbindelse med en række konkrete sager om international adoption i 1970'erne.

Som en del af forberedelserne til rejsen indkaldte nævnets sekretariat alle de matchningsager, der vedrørte børn hjemtaget fra Sydkorea til Danmark i 2009. Hensigten var dels at skabe en overordnet karakteristik af adoptionssagerne fra Sydkorea og den pædiatriske beskrivelse af børnene, dels at få et indblik i hvilke dokumenter, der foreligger i sagerne vedrørende frigivelsesprocessen.

Fakta om Sydkorea

INDBYGGERTAL: CA. 48 MIO.

AREAL: 99.720 KM²

ER PLACERET PÅ DEN KOREANSKE HALVØ. DELER GRÆNSER MED NORDKOREA OG ER OMGIVET AF DET GULE HAV OG DET JAPANSKE HAV.

HOVEDSTAD: SEOUL (CA. 10 MIO. INDBYGGERE)

RELIGION: BUDDHISME, KONFUTIANISME (DER I HØJERE GRAD ER ET MORALKODEKS END EN RELIGION), CHONDOKIO OG KRISTENDOM

STATSFORM: REPUBLIK, ET-KAMMERSYSTEM MED EN NATIONALFORSAMLING MED 299 MEDLEMMER, DER VÆLGES FOR EN 4-ÅRIG PERIODE

STATSOVERHOVED: PRÆSIDENT LEE MYUNG-BAK (SIDEN FEBRUAR 2008)

REGERINGSLEDER: PREMIERMINISTER KIM HWANG-SIK (SIDEN OKTOBER 2010)

Kilde: CIA – The World Fact Book

I relation til indkomstniveau, sundhedsvæsen og uddannelsesniveau adskiller Sydkorea sig fra mange af de øvrige lande, som Danmark adopterer børn fra.

Sydkorea er en af den nyere tids største økonomiske succeshistorier. På trods af omfattende ødelæggelser forårsaget i årtierne efter delingen af den koreanske halvø og Koreakrigen (1950-1953) er det lykkedes Sydkorea at skabe en af verdens mest dynamiske økonomier. I løbet af blot en enkelt generation har Sydkorea siden 1970'erne gennemgået en udvikling fra et traditionelt landbrugssamfund til en moderne industristat; endda var landets udgangspunkt i 1950'erne svækket af Koreakrigens ødelæggelser, politisk ustabilitet og udbredt korruption. Sydkorea er nu globalt set et betydeligt industriland og hjemsted for globale koncerner som Samsung og Hyundai.

Sydkorea har gennem flere årtier formået at fastholde vedvarende høje økonomiske vækstrater (gennemsnitligt ca. 9 pct. årligt efter 1960). Ifølge IMF er Sydkorea verdens 15. største økonomi – og Asiens 3. største økonomi (hvis Hongkong regnes som en del af Kina) – med en gennemsnitlig BNP pr. indbygger på knap USD 20.000 i 2008 (sammenlignet med omkring USD 62.000 i Danmark). Gennem de seneste år har regeringen også præsenteret væsentlige ambitioner på miljøområdet, som fremadrettet skal være drivkraften bag den sydkoreanske eksportøkonomi. Sydkorea har planlagt miljørelaterede og jobskabende investeringer svarende til omkring 2 pct. af landets BNP i de kommende fem år, herunder til såkaldt grøn infrastruktur, samt forskning og udvikling i klimateknologi.

I 1996 var middellevetiden i Sydkorea 69 år for mænd og 76 for kvinder. Samme år var spædbørnsdødeligheden 9 pr. 1000 levendefødte, hvilket var et fald fra 51 i 1970. Fødselsraten var i 1996 1,6 barn pr. kvinde. Hjerte-kar-sygdomme var i 1994 den hyppigste dødsårsag, men forekom kun ca. halvt så ofte som i Danmark. Kræft

er den næsthøypigste dødsårsag, fulgt af trafikulykker, der i 1994 forekom dobbelt så hyppigt som i Danmark. Tuberkulose er tre gange så udbredt som i Danmark. I perioden 1990-95 brugte landet ca. 1,8 % af BNP på sundhedsvæsenet. I 1990 var der 7,3 læger pr. 10.000 indbyggere mod 4,5 i 1970. Et sygeforsikringsystem har fra 1989 dækket store dele af befolkningen.

Almindeligvis betragtes uddannelse som et væsentligt middel til øget social mobilitet, og analfabetismen i Sydkorea omfatter alene under 2 % af den voksne befolkning. Det offentlige uddannelsessystem i Sydkorea består af en otteårig gratis og obligatorisk grundskole for 6-14-årige, hvor deltagelsen er næsten 100 %. Derpå følger en treårig gratis mellemskole med en treårig overbygning, der er opdelt i en akademisk og en erhvervsrettet linje. Videregående uddannelser er stærkt efterspurgt og finder sted på landets 38 universiteter, hvoraf hovedparten er grundlagt efter 2. Verdenskrig.

2. DET KOREANSKE ADOPTIONSOMRÅDES UDVIKLING

Udviklingen af den internationale adoptionsformidling af børn fra Sydkorea skal ses i tæt sammenhæng med starten på den internationale adoptionsvirksomheds udbredelse i 1950'erne og frem. International adoption blev et udbredt fænomen i USA og Vesteuropa umiddelbart efter 2. verdenskrig, hvor en lang række af de allierede lande begyndte at adoptere børn fra Østrig, Tyskland, Grækenland og Japan. I Danmark blev der, ud over børn fra Tyskland, også adopteret en stor gruppe børn fra Finland.

I USA blev der i 1953 adopteret i alt 466 udenlandske børn, hvoraf 70 % blev hjemtaget fra Asien, hovedsageligt Japan. Alene 4 år senere havde international adoption vundet langt større indpas i USA. I 1957 blev 10.937 udenlandske børn adopteret til USA, og asiatiske lande udgjorde langt hovedparten af afgiverlandene med Sydkorea som det største afgiverland af alle. 34 % af det samlede antal internationalt adopterede børn i USA blev i 1957 hjemtaget fra Sydkorea. Sydkorea havde således på få år overhalet Japan som det største afgiverland i USA.

Det vesteuropæiske adoptionsmønster synes overordnet set at have fulgt samme udvikling som USA. En oversigt over de enkelte vesteuropæiske landes internationale adoptionsvirksomhed viser, at særligt Sverige i løbet af 1960'erne begyndte at modtage udenlandske adoptivbørn, hvor også Sydkorea var det langt største afgiverland. Sverige er samlet set i perioden 1950-1990 det største europæiske modtagerland, alene overgået af USA.

Der er siden Koreakrigens afslutning bortadopteret omkring mellem 150.000 og 200.000 børn fra Sydkorea til USA og Europa. Op gennem 1970'erne og 1980'erne vedrørte ca. 50 % af alle internationale adoptioner i USA og Europa børn fra Sydkorea. Adoptionsformidlingen fra Sydkorea har derfor haft stor betydning for udbredel-

sen af international adoption som socialt fænomen på tværs af kontinenterne. Det var først i 1990'erne, at adoptionsformidlingen fra enkeltstående lande som Indien, Kina og Colombia og andre sydamerikanske lande tog til. I 1990'erne var Sydkoreas andel af internationale adoptioner faldet til omkring 20 %.

I adoptionslitteraturen betragtes de internationale adoptioners fremvækst almindeligvis som et symptom på et faldende antal vestlige børn til bortadoption. Den svenske historiker Hanna Winkvist mener, at et stigende antal adoptionsansøgere i den vestlige verden var med til at skabe en fremvækst af internationale adoptioner fra Asien, Sydamerika og Afrika til Nordamerika og Vesteuropa op gennem 1960'erne.

Hvor der i 1945 var 38 børnehjem i Sydkorea, der tilsammen husede omkring 3000 børn, var antallet af børnehjem i 1953 steget til 482 og antallet af børn var steget til omkring 48.500. Om denne udvikling afspejler en *push-pull* effekt, eller om der som udgangspunkt var flere nødrømte børn efter Koreakrigen kan være vanskeligt at give et entydigt svar på. Det er dog betragtninger som disse, samt det forhold, at mange af adoptionerne vedrørte børn med en amerikansk far og en koreansk mor og en deraf følgende social stigmatisering, der blandt andet fungerer som afsæt for nogle af de adoptionskritiske diskurser, der italesættes af en række af de foreninger af internationalt adopterede, der eksisterer i Sydkorea og forholder sig kritisk til den fortsatte bortadoption af omkring 2000 sydkoreanske børn om året.

I flere år har der i Sydkorea været fokus på at nedbringe antallet af internationale adoptioner. Familiestyrelsen er tidligere blevet bekendt med stigningen i antallet af nationale adoptioner i Sydkorea i de seneste år, og nævnet har fået bekræftet dette under rejsen i Sydkorea, samt at nationale adoptioner er problematiske for adoptivfamilien, da blodsbandet er en central præmis for social acceptabel familiedannelse i Sydkorea.

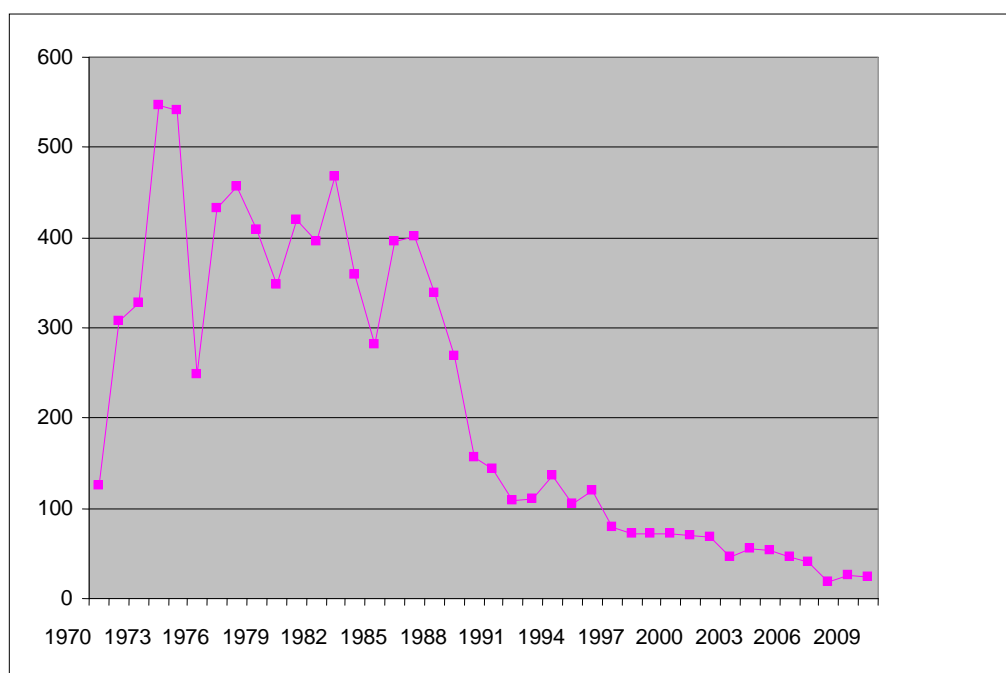
I lyset af de kulturelle og sociale præmisser, der ligger til grund for den fortsatte internationale adoptionsformidling i Sydkorea, er det interessant at fokusere på, hvordan det koreanske adoptionsområde vil udvikle sig, og hvilken indflydelse de sidste 50 års erfaringer med international adoption har haft på den aktuelle opfattelse af adoption i Sydkorea, herunder blandt de voksne adopterede, der er politisk engagerede i det sydkoreanske adoptionsområde.

3. DANMARKS ADOPTIONSFORMIDLING FRA SYDKOREA

I en dansk kontekst har fremvæksten af den internationale adoptionsformidling i høj grad fulgt de samme mønstre, som den amerikanske og svenske udvikling. I takt med de nationale adoptioners nedgang, begyndte de internationale adoptioner at tage til i løbet af 1960'erne og tog for alvor fart op gennem 1970'erne.

Der er hjemtaget børn fra Sydkorea til Danmark siden 1960'erne. Sydkorea er samlet set det afgiverland, som Danmark siden 1970 har modtaget flest børn fra. Siden 1970 har de danske formidlende organisationer formidlet i alt 8692 børn fra Sydkorea til Danmark. Formidlingen har dog været aftagende siden omkring år 2000. De seneste år er der formidlet omkring 20 børn om året fra Sydkorea til Danmark. Nedenfor ses en grafisk fremstilling af udviklingen i adoptioner fra Sydkorea til Danmark i perioden 1970-2009.

UDVIKLINGEN I HJEMTAGELSER FRA SYDKOREA TIL DANMARK I PERIODEN 1970-2009

DanAdopt, AC Børnehjælp og Terre Des Hommes begyndte i 1960'erne at formidle adoption fra Sydkorea. AC Børnehjælp stoppede i 1998 samarbejdet med Korean Social Service på grund af samarbejdsvanskeligheder, og Terre Des Hommes ophørte som adoptionsformidlende organisation i 2000. I dag er det således alene DanAdopt, der har et formidlingssamarbejde med Sydkorea.

Også i Danmark har adopterede fra Sydkorea som gruppe en tradition for at organisere sig. Korea Klubben blev stiftet i 1990 og har gennem årene udviklet sig fra et interessefællesskab til en netværksorganisation med et adoptionspolitiske sigte. I samme periode er der ikke kun blandt aktørerne på det danske adoptionsområde, men også i den brede befolkning i stigende grad kommet fokus på den adopterede og adoptivfamiliens tilværelse efter adoptionen. Koreansk adopterede udgør den første store gruppe af internationalt adopterede, og dermed har denne gruppe haft de fornødne strukturelle forudsætninger for at organisere sig og tematisere og skabe fokus på adopteredes livsvilkår.

4. ADOPTIONSPROCESSEN – REGLER OG AKTØRER

Sydkorea har ikke tiltrådt Haagerkonventionen².

Den relevante lovgivning i Sydkorea i relation til international adoption er *Act on Special Cases Concerning the Promotion and Procedure of Adoption* af 29. februar 2008. Af denne fremgår blandt andet følgende:

Artikel 4 – børn, der kan bortadopteres

1. Efterladte børn, som de lokale myndigheder har bedt om *assistance facilities* til at beskytte barnet med, da det ikke er muligt at finde barnets forældre.
2. Børn, hvis forældre eller værge samtykker til bortadoption, og som er overdraget i de offentlige myndigheders eller en adoptionsformidlende organisations varetægt.
3. Børn, hvis forældre er blevet frataget forældremyndigheden via en domstol.
4. Ethvert barn, som er kommet under myndighedernes beskyttelse, og hvor det ikke er muligt at finde ud af, hvem der er ansvarlig for barnet

Artikel 6 – samtykke til adoption

1. Hvis det ikke er muligt at få forældrenes samtykke til bortadoption, skal medlemmer af den nærmeste familie give samtykke. Hvis dette heller ikke er muligt, skal barnets værge samtykke til adoptionen. Hvis barnet er overgivet til myndighederne eller en adoptionsformidlende organisation, kan denne overdragelse sidestilles med det samtykke.
2. Hvis barnet er over 15 år gammel skal barnet samtykke til adoptionen.
3. Barnets værge kan give sit samtykke til adoption uden tilladelse fra Family Court.
4. Alle samtykker skal gives skriftligt og efter retningslinjer udstedt af Ministry of Health and Welfare.

Artikel 7 – retsvirkningerne af adoptionsafgørelsen

1. En skriftlig rapport skal danne grundlag for adoptionen. Denne rapport skal underskrives af adoptanterne og barnets værge. De nærmere krav til selve rapportens indhold er defineret i artikel 61 og 62 i "Act of Registration" af juli 2007.
2. Vedlagt rapporten skal være dokumentation for frigivelsen af barnet og adoptanternes godkendelse skal være vedlagt.
3. Når barnet er under 15 år, skal barnets værge, der har samtykket til adoptionen, sende rapporten til *Family Court*.

² Danmark har tiltrådt og implementeret Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Konventionen trådte i kraft i Danmark den 11. november 1997. Konventionsteksten findes på Haagerkonferencens hjemmeside: <http://www.hcch.net/e/conventions/text33e.html>

Artikel 13 og 14 – børnehjemmets forpligtigelser som barnets værge

1. Når et barn overdrages i børnehjemmets varetægt har lederen af børnehjemmet pligt til at fungere som barnets værge i adoptionsprocessen.

Artikel 17

- ♦ *Family Court* skal godkende adoptionen, og der skal medsendes dokumenterne, der er anført i artikel 7, herunder de biologiske forældre/værgens samtykke til bortadoption

Adoptioner fra Sydkorea er såkaldt svage adoptioner, da barnet bevarer sin arveret i forhold til biologisk slægt. Adoptionerne anerkendes heller ikke umiddelbart i Danmark, da det sydkoreanske adoptionsdokument, "Statement of Release for Adoption", ikke udgør dokumentation for, at barnet efter sydkoreansk ret er bortadopteret til konkrete danske adoptanter, men alene er de sydkoreanske myndigheders samtykke til "the adoption of the said child through the Danish Society for International Adoptions". "Statement of Release for Adoption" udstedes ved en administrativ afgørelse.

Krav til ansøgerne

Ifølge DanAdopt stiller Sydkorea følgende særlige krav til ansøgerne:

- Ældste ansøger må ikke være fyldt 45, når barnet hjemtages
- Mindst tre års ægteskab ved anvisning af barn
- Den ene ansøger skal være dansk statsborger
- Ansøgerne skal være bosiddende i Danmark

Ansøgerne er ikke konkret involveret i adoptionsprocessen, da sagen er færdigbehandlet, inden ansøgernes ankomst til Sydkorea. "Statement of Release for Adoption" er således udstedt forinden.

Ansøgerne skal rejse til Sydkorea og hente barnet inden for 7-10 dage, efter barnet er klar til hjemtagelse. Under selve overdragelsen af barnet møder ansøgerne også den plejemor, der har taget sig af barnet. Tidligere var det muligt for familien at møde barnet 1-2 gange inden overdragelsen, men dette er ikke længere muligt efter Holts nye overdragelsesprocedure pr. 1. maj 2010. Det forventes af ansøgerne, at de hjemmefra har forberedt en liste med spørgsmål til plejemoderen vedrørende barnet, samt at de forærer plejemor et billede af deres hus – særligt børneværelset – og en lille gave til hver af medlemmerne af plejefamilien. Mødet med plejemoderen varer omkring 1½ time.

Det er også muligt at få eskorteret et adoptivbarn fra Sydkorea til Danmark. Generelt opfordres de kommende adoptivforældre dog til selv at hjemtage barnet, hvilket en stor del også gør.

I løbet af det første år efter hjemtagelsen skal statsforvaltningen udarbejde 3 opfølgingsrapporter. Adoptanterne skal i denne forbindelse tilvejebringe fotos.

Aktører i adoptionsprocessen

Al adoptionsformidling til Danmark fra Sydkorea finder sted gennem DanAdopt og deres samarbejde med Holt Children's Services. De centrale aktører i adoptionsprocessen er i denne sammenhæng følgende:

- **Den centrale myndighed, Ministry of Health and Social Welfare**
Ministeriet udsteder tilladelser til adoptionsformidling til koreanske organisationer og børnehjem til at formidle børn til international adoption. Ifølge artikel 18 fører ministeriet, i samarbejde med de lokale myndigheder, ligeledes tilsyn med de adoptionsformidlende sydkoreanske organisationer.
- **Holt Children's Services**
Får overdraget børnene direkte i deres varetægt og håndterer mange led i adoptionsprocessen, herunder matchningen og frigivelsen af barnet. Det er Holt, der formelt frigiver barnet til adoption. De biologiske forældre overdrager barnet i Holts varetægt med adoption for øje, men de biologiske forældre er ikke inddraget i selve adoptionsprocessen. Ud over Holt er der i alt 3 andre koreanske organisationer, der formidler børn til international adoption. Der er desuden 24 andre koreanske formidlende organisationer, der også arbejder med national adoption.
- **Family Court**
Ifølge artikel 6, stk. 3, i *Act on Special Cases Concerning the Promotion and Procedure of Adoption* af 29. februar 2008 er domstolen ikke involveret i sager, hvor de biologiske forældre frivilligt overdrager barnet til adoption gennem akkrediterede adoptionsformidlende organisationer som eksempelvis Holt.
- **Mapo District Office**
Udsteder værgebeskikkelse til Holt til det konkrete barn og udsteder *Family Relations Certificate* på børnene, inden de hjemtages.

TRINVIS OVERSIGT OVER PROCESSEN FOR INTERNATIONALE ADOPTIONER

Led i processen	Beskrivelse
<p>Ansøgernes sag sendes til Sydkorea</p>	<p>DanAdopt sender ansøgernes sag til Holt</p>
<p>Holt får overdraget værgemålet over barnet fra den biologiske mor</p>	<p>Mødrene kan overdrage deres børn direkte i Holts varetægt uden myndighederne involveres. Hvis de biologiske forældre er under 18 år gamle, skal deres forældre samtykke til overdragelsen.</p> <p>I alle Holts sager foreligger et dokument, hvor de biologiske forældre overdrager deres barn i Holts varetægt med adoption for øje.</p> <p>De biologiske forældre medbringer barnets fødselsattest som dokumentation for deres status som barnets forældre.</p> <p>De biologiske forældre kan formelt set trække frigivelsen tilbage, helt indtil adoptionen er gennemført i Sydkorea, hvilket vil sige efter barnet er hjemtaget af adoptanterne, og adoptionen er gennemført i modtagerlandet.</p> <p>Holt oplyser dog kun den biologiske mor om, at hun kan fortryde frigivelsen, indtil barnet er udrejst af Sydkorea.</p>
<p>Hittebørn</p>	<p>Når et hittebarn findes, involveres politiet, der retter henvendelse til nærmeste institution, der har mulighed for at have barnet.</p> <p>I 1997 stoppede Sydkorea for international bortadoption af hittebørn. Der har dog siden været enkelte undtagelser fra denne hovedregel.</p> <p>Et år efter barnet er fundet, kan det bortadopteres nationalt, men det er ofte vanskeligt at placere disse børn via national adoption på grund af det manglende kendskab til deres familieære baggrund</p>
<p>Holt søger om værgebeskikkelse over barnet hos Mapo District Office</p>	<p>Mapo District Office skal have en kopi af de biologiske forældres overdragelse af værgemålet over barnet til Holt.</p> <p>På denne baggrund overdrages værgemålet formelt set til Holt.</p>

<p>Holt beslutter, at barnet skal bortadopteret internationalt</p>	<p>Når barnet er frigivet til adoption, skal man søge at få barnet bortadopteret nationalt. Hvis det ikke er sket inden for 5 måneder, kan barnet placeres via international adoption.</p> <p>Den sydkoreanske regering ønsker at fremme antallet af nationale adoptioner og har i den forbindelse bestemt, at antallet af internationale adoptioner afhænger af det antal børn, som de sydkoreanske adoptionsformidlende organisationer kan formidle nationalt. Holt var i 2010 således blevet pålagt, at omfanget af deres internationale adoptioner ikke måtte overstige 49 % af det samlede antal adoptioner, som blev formidlet gennem Holt.</p> <p>Procentforholdet mellem de nationale og internationale adoptioner blev indført i 2007 og justeres årligt til fordel for de nationale adoptioner.</p> <p>De sydkoreanske ansøgere, der ønsker at adoptere, skal ikke godkendes, inden de søger om at adoptere et konkret barn. Holt imødekommer de krav til barnets blodtype, familiære baggrund og fysiske fremtoning, som de nationale adoptanter ofte stiller til det barn, de ønsker at adoptere.</p>
<p>Holt matcher barnet med ansøgere</p>	<p>Holt foretager den reelle matchning af børnene og ansøgerne.</p> <p>Holts afdeling for "Overseas Adoption Programme" foretager matchningen. De gennemgår oplysningerne om det enkelte barn og matcher ud fra disse oplysninger barnet med de ansøgere, som vurderes bedst for det konkrete barn.</p>
<p>Værgemålet overdrages fra Holt til DanAdopt</p>	<p>Holt underskriver en erklæring om "Release for Adoption" af barnet til DanAdopt med henblik på international adoption.</p>
<p>Udstedelse af Family Relations Certificate</p>	<p>Udstedes af de lokale myndigheder i Mapo District (lokal myndighed i Seoul).</p> <p>Efter de biologiske forældres ønske oplyses det ikke i dette dokument, hvem barnets biologiske forældre er. Barnet ville i dette tilfælde blive registreret i de biologiske forældres "Family Register", hvilket kan være belastende for dem.</p>
<p>Ministry of Health and Social Welfare godkender formelt matchningen</p>	<p>Efter matchningen sendes barnets og ansøgenes sag til Ministry of Health and Social Welfare med henblik på en formel godkendelse af matchningen i forbindelse med udstedelsen af udrejsetilladelse til barnet (Immigration Permission).</p> <p>Ministry of Health and Social Welfare undersøger, om ansøgerne imødekommer de krav, som den sydkoreanske lovgivning stiller til ansøgerne.</p> <p>Ministeriet undersøger desuden, om de fornødne attester og tilladelser foreligger i sagen vedrørende barnets frigivelse</p>
<p>Hjemtagelsen</p>	<p>Når Ministry of Health and Welfare har udstedt "Immigration Permission" til barnet, kan ansøgerne rejse ud og hente barnet eller få barnet eskorteret til Danmark.</p>

5. GENNEMGANG AF TILSYNSSAGER

Som et led i forberedelserne til tilsynsrejsen indkaldte nævnets sekretariat alle matchningsager vedrørende børn hjemtaget i 2009 fra Sydkorea til Danmark. Hensigten med denne tilsynsgennemgang var dels at skabe en overordnet karakteristik af adoptionssagerne fra Sydkorea og den pædiatriske beskrivelse af børnene, dels at få et indblik i hvilke dokumenter, der foreligger i sagerne vedrørende frigivelsesprocessen.

Samlet er der hjemtaget knap 8.700 børn fra Sydkorea siden 1970. Langt de fleste af de børn, der blev hjemtaget fra Sydkorea siden 2000 er blevet vurderet inden for en almen godkendelse. Den statistiske opgørelse viser, at procentvis færre børn fra Sydkorea vurderes uden for en almen godkendelse end blandt den samlede gruppe af adoptivbørn fra udlandet (jf. nedenstående tabeller).

BØRN HJEMTAGET FRA SYDKOREA I PERIODEN 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uden for almen godkendelse	3 (7%)	7 (13%)	7 (11%)	8 (13%)	0	1 (2%)	3 (11%)	3 (15%)	0	4 (15%)
Inden for almen godkendelse	39 (93%)	45 (87%)	55 (89%)	55 (87%)	44 (100%)	44 (98%)	25 (89%)	17 (85%)	20 (100%)	22 (85%)
I alt	42	52	62	63	44	45	28	20	20	26

ALLE HJEMTAGELSER I PERIODEN 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uden for almen godkendelse	56 (12%)	89 (14%)	133 (22%)	109 (21%)	100 (17%)	95 (18%)	63 (16%)	90 (25%)	115 (25%)	84 (21%)
Inden for almen godkendelse	428 (88%)	533 (86%)	485 (78%)	399 (79%)	486 (83%)	445 (82%)	338 (84%)	267 (75%)	339 (75%)	324 (79%)
I alt	484	622	618	508	586	540	401	357	454	408

Nævnet har ikke tidligere gennemført et tilsyn, der udelukkende vedrører børn fra Sydkorea. Siden 2000 har nævnet alene behandlet i alt 2 sager om børn fra Sydkorea, hvoraf den sidste blev behandlet i 2005. Bortset fra ovenstående viden havde nævnet, forud for gennemgangen af de indkaldte matchningssager, et begrænset kendskab til det generelle oplysningsniveau i matchningssagerne fra Sydkorea og den lægefaglige kvalitet af disse oplysninger.

Sekretariatet modtog i alt 24 sager fra DanAdopt. Nævnets pædiatriske medlem, Charlotte Olesen, der også var en del af delegationen i Sydkorea, foretog en vurdering af de foreliggende helbredsoplysninger i alle 24 sager, samt af den danske pædiatervurdering af børnene.

Generelle oplysninger

Generelt kan der siges følgende om de 24 børn, der indgik i tilsynsgennemgangen:

- 11 piger og 13 drenge blev hjemtaget i 2009 fra Sydkorea
- Alene 2 af de 24 børn blev vurderet uden for en almen godkendelse på grund af henholdsvis mistanke om syfilis og en hjerneskade på grund af kompliceret neonatalt forløb med hjerneblødning
- Ingen af børnene var hittebørn. 11 af børnene var overdraget til Holt af begge forældre, mens 13 af børnene var blevet overdraget af den biologiske mor
- 7 børn blev overdraget til Holt umiddelbart efter fødslen. 15 børn blev overdraget inden for 7 dage efter fødslen. Alene 2 børn blev overdraget omkring fire uger efter fødslen
- 17 børn var ikke mere end 5 måneder gamle, da DanAdopt stillede barnet i forslag til ansøgerne. 6 børn var mellem 6 og 8 måneder gamle, mens et enkelt barn var over et år
- Der er gennemsnitligt passeret knap 3 måneder (86 dage), fra ansøgerne samtykkede til matchningen, til barnet blev hjemtaget eller eskorteret til Danmark. Den korteste periode var på knap 2 måneder (53 dage), mens den længste periode var på omkring 4 måneder (121 dage)
- 8 af børnene blev eskorteret til Danmark
- Alene 2 af børnene var over 11 måneder gamle ved hjemtagelsen. De øvrige 22 børn var mellem 6 og 11 måneder ved ankomsten til Danmark

Under sekretariatets gennemgang var der særskilt fokus på at undersøge, hvad der ud fra matchningssagens akter var muligt at opridse omkring frigivelses- og matchningsprocessen. I alle sager forelå der følgende dokumenter:

- Confidential Background Information – udformet af Holt – hvor de biologiske forældres baggrund og bortadoptionsmotivet er beskrevet. Ofte er de biologiske forældres navne opgivet
- Family Relations Certificate, hvor det fastslås, at barnet ikke har nogen kendte slægtninge
- Release for Adoption, hvor barnet overdrages til DanAdopt til adoption

Ud fra oplysningerne i matchningssagerne er det dog vanskeligt at sige noget mere konkret om de enkelte sagsskridt i frigivelsesprocessen.

Den pædiatriske vurdering

Charlotte Olesen fandt under sin gennemgang af sagerne ikke anledning til at ændre den danske pædiaters vurdering i nogen af de 24 sager. De danske pædiatriske vurderinger af børnene fremstår meget grundige, og børnene er gennemgående velundersøgte. Det blev fundet særligt positivt, at børnene gentagne gange med en måneds interval undersøges på Holts egen børneklínik, da det skaber et godt overblik over børnenes udvikling og trivsel. De sydkoreanske helbredsundersøgelser fremstod efter nævnets vurdering professionelle og seriøse.

I alene en enkelt sag blev de sydkoreanske helbredsoplysninger vurderet utilstrækkelige og for gamle på tidspunktet for den danske pædiatervurderings udfærdigelse. Denne sag vedrører et barn, som var 5 måneder på matchningstidspunktet. Barnet blev vurderet inden for en almen godkendelse. De koreanske helbredsoplysninger, som den danske pædiatervurdering er baseret på, er 105 dage gamle, på trods af at der foreligger koreanske helbredsoplysninger helt frem til 5 dage, inden den danske pædiaterrapport blev udfærdiget. Der er således mere end de tre måneder mellem helbredsoplysningerne og pædiatervurderingen, som nævnet den 6. juli 2007 har henstillet til, er det maksimale mellemrum i sager med børn under 1 år ved matchningen.

Man fandt desuden grund til under rejsen af få opklaret følgende generelle forhold vedrørende de foreliggende helbredsoplysninger:

- I 19 af de 24 sager foreligger resultatet af HIV-testen først efter, at barnet er stillet i for-slag
- I en række sager indbefatter den danske pædiaters vurdering ikke alle undersøgelser, der er foretaget, inden den danske pædiatervurdering er udfærdiget
- Det fremgår af 2 sager, at der er foretaget en ultralydsscanning af barnets hjerne inden matchningen. Den eneste begrundelse, der er givet for at gennemføre disse scanninger, er, at det er sket i forbindelse med en national adoptionsproces

Oplysninger indhentet under tilsynsrejsen

Under tilsynsrejsen fik delegationen svar på nogle af de spørgsmål, som den forudgående gennemgang af matchningssagerne gav anledning til.

Delegationen blev blandt andet oplyst om, at årsagen til at resultatet af HIV-testen på barnet først foreligger efter matchningstidspunktet skyldes en lægefaglig vurdering i Sydkorea, hvor det skønnes mest hensigtsmæssigt først at teste børnene for HIV og hepatitis B, når de er omkring 5-6 måneder gamle. På Holt Well Baby Clinic oplyste børnelægen, at undersøgelsestidspunktet er valgt fordi niveauet af de antistoffer barnet har modtaget fra moderen under graviditeten er lavt på dette tidspunkt, hvilket efter nævnets opfattelse er en acceptabel årsag til, at disse tests først

foretages når barnet er 5-6 måneder gammel. Adoptionsnævnet har den 9. december 2004 udsendt en generel henstilling vedrørende HIV-tests hos børn i forslag til adoption. I henstillingen blev det beskrevet, at 100 % sikkerhed for, at et barn ikke er HIV positivt først kan opnås omkring 18 måneders alderen, idet man først på dette tidspunkt kan være helt sikker på, at HIV IgG antistoffer passivt overført fra moren er forsvundet som udtryk for, at barnet ikke har sygdommen. Samtidig meddelte nævnet, at det var nævnets opfattelse, at en sikkerhedsgrænse for testen på >99 %, som er til stede, hvis undersøgelse for HIV virus er negativ 6 måneder efter fødslen, er tilstrækkeligt til, at et barn kan kategoriseres inden for en almen godkendelse.

I forhold til de ultralydsscanninger, der er foretaget i to af sagerne, blev delegationen under rejsen oplyst om, at de koreanske ansøgere, der ønsker at adoptere, har meget vide rammer for, hvilke oplysninger de kan kræve, der foreligger om barnet, før de accepterer at adoptere barnet. Ultra-lydsscanningerne har fundet sted efter ønske fra sydkoreanske ansøgere, der har fået det konkrete barn i forslag, og derpå har villet sikre sig, at barnet ikke havde helbredsproblemer.

Opfølgning efter rejsen

Nævnet har efter rejsen hørt DanAdopt i den ene sag, hvor de sydkoreanske helbredsoplysninger var 105 dage gamle på tidspunktet for den danske pædiatervurderings udfærdigelse. DanAdopt har efterfølgende oplyst, at organisationen med meget sjældne mellemrum oplever, at de ikke modtager alle oplysninger i barnets sag fra Holt. I den konkrete sag modtog DanAdopt først nyere oplysninger efter barnet var stillet i forslag til ansøgerne. Det er ifølge DanAdopt almindelig praksis i formidlingen fra Sydkorea, at de i perioden fra barnet er stillet forslag til barnet overdrages til adoptivfamilien løbende modtager nye oplysninger om barnets trivsel og udvikling. Disse vil ifølge DanAdopt altid indgå i en ny vurdering af barnet, herunder om den lægelige vurdering har ændret sig. DanAdopt har på denne baggrund ikke fundet grund til bekymring i den konkrete sag, og er enig i nævnets henstilling af 6. juli 2007 og vigtigheden af denne.

Konklusion

Gennemgangen af de indkaldte matchningssager fra Sydkorea har vist, at børnene er velundersøgte. De månedlige undersøgelser på Holts børneklínik giver et godt overblik over børnenes udvikling, og undersøgelserne fremstår professionelle og seriøse. Endvidere forekommer de danske pædiatervurderinger i sagerne ligeledes grundige og fagligt velfunderede.

6. MØDER MED ORGANISATIONER OG MYNDIGHEDER

Anticorruption and Civil Rights Commission

Deputy Director i International Relations Division i Anticorruption and Civil Rights Commission (ACRC) Ms. So-yeong Yoon tog imod delegationen og Danadopt. Mrs. Yoo Deok-jin fungerede som tolk.

ACRC blev etableret den 29. februar 2008 og består af ca. 500 medarbejdere, der håndterer klager og henvendelser fra borgere. ACRC modtager ca. 2.500 klager og henvendelser om måneden. ACRC indbefatter Ombudsmanden, The Korean Independent Commission against Corruption og The Administrative Appeals Commission.

Efter Ombudsmanden havde lavet en undersøgelse på baggrund af henvendelser fra internationalt bortadopterede fra Sydkorea, udarbejdede ACRC i 2009 en rapport om adopteredes rettigheder. ACRC anbefalede i rapporten følgende:

- at øge fokus på samt at sikre enlige mødres rettigheder,
- at fremme national adoption,
- at sikre en samlet systematisering af informationer om bortadopterede,
- at sikre sydkoreanske internationalt bortadopteredes rettigheder
- at Sydkorea ratificerer Haagerkonventionen om adoption.

Alle anbefalingerne er blevet accepteret af myndighederne, og centralmyndigheden er i gang med at lave lovgivning, der skal forbedre adoptionsområdet. ACRC vil følge op på, hvorvidt deres anbefalinger bliver gennemført.

ACRC havde fra august 2008 til juli 2009 haft 193 sager vedrørende adoption. Henvendelserne har primært drejet sig om at øge adgangen til oplysninger om adopterede. 20-30 % af sagerne omhandlede biologiske mødre, der ikke havde samtykket til adoptionen, biologiske mødre, der ikke kunne få deres børn tilbage samt biologiske mødre, der ville have oplysninger om deres bortadopterede barn.

ACRC oplyste, at sydkoreanske adoptivforældre modtager en højere børnefamilieydelse fra staten end biologiske forældre. Hensigten med dette er at fremme de nationale adoptioner i Sydkorea og minimere antallet af internationale adoptioner. Ifølge ACRC er formålet med dette blandt andet, at de bortadopterede ikke skal opleve det kulturskift, der er knyttet til international adoption. Ansøgere til national adoption skal desuden ikke godkendes for at kunne adoptere. De har endvidere mulighed for at stille – set med danske øjne - vidtgående krav til de børn, de ønsker at adoptere. De sydkoreanske ansøgere ønsker fortrinsvist at adoptere helt små og raske børn og gerne piger, blandt andet fordi piger ikke fører slægtsnavnet videre. De nationale adoptionsansøgere kan eksempelvis stille krav til barnets udseende eller krav om, at et barn i forslag scannes for at sikre sig, at barnet er raskt, at barnet har en bestemt blodtype m.v.

Ministry of Health & Welfare

Deputy Director i Ministry of Health & Welfare Mr. Jae Deog Ryoo mødtes med delegationen og DanAdopt. Mrs. Yoo Deok-jin fra Holt fungerede som tolk under mødet.

De anbefalinger, som ACRC præsenterede i deres rapport (se ovenstående afsnit) blev allerede efterlevet i praksis, da rapporten blev offentliggjort.

Delegationen blev oplyst om, at Sydkorea siden april 2009 har haft et program med økonomisk hjælp til enlige mødre for at give dem mulighed for at beholde børnene, da man mener, at det er den rette løsning.

Årsagen til at den sydkoreanske regering gennem de seneste år har haft særlig fokus på at fremme den nationale adoptionsvirksomhed er ifølge Ministry of Health and Welfare, at det sydkoreanske samfund har langt bedre muligheder for at tage sig af de forældreløse børn i dag, sammenlignet med tidligere.

Med etableringen af K-Care i 2009 søgte ministeriet blandt andet at sikre en systematiseret indsamling af alle adoptionssager, gennemført i Sydkorea, og dermed etablere en central indgang for alle adopterede til de oplysninger, der måtte foreligge om deres biologiske ophav.

I relation til de internationalt adopteredes rettigheder i Sydkorea gav Mr. Jae Deog Ryoo udtryk for, at den adopterede vil kunne få tildelt et sydkoreansk statsborgerskab, inden den adopterede fylder 21 år.

Siden april 2009 har ministeriet arbejdet hen mod at ratificere Haagerkonventionen. Dette kræver dog et samarbejde med det sydkoreanske justitsministerium og udenrigsministerium, hvilket forventes påbegyndt i løbet af foråret 2011.

Samlet set var der i hele Sydkorea i 2009 omkring 9.000 børn uden forældre til at tage vare på dem. Omkring halvdelen af disse børn blev institutionsanbragt, mens den anden halvdel blev bortadopteret eller anbragt ved en plejefamilie. I modsætning til tidligere bortadopteret hittebørn ikke i Sydkorea, da loven som udgangspunkt kræver forældrenes samtykke. Den biologiske mor kan give samtykke til adoptionen tidligst 24 timer efter fødslen.

Korea Central Adoption Resources (K-Care)

President for K-Care Mr. Yi Bae Keun bød delegationen og DanAdopt velkommen. Mrs. Yoo Deok-jin fungerede som tolk.

K-Care hører under Ministry of Health and Welfare og blev etableret i juli 2009, men er efter eget udsagn endnu ikke kommet rigtigt i gang med de opgaver, de er blevet pålagt at udføre. Der er aktuelt 9 ansatte, men de håber at øge dette til 14 ansatte i 2011.

K-Care har blandt andet fået til opgave at etablere et centralt register med oplysninger om adopterede. Registeret forventes at komme til at indeholde visse basisoplysninger, herunder navn, fødselsdato, modtagerland og den formidlende organisation, mens adoptionspapirerne fortsat vil skulle opbevares af adoptionsorganisationen. K-Care skal endvidere fremme samarbejdet med interessenter på området i såvel national og som international henseende, herunder de koreanske adoptionsformidlende organisationer. K-Care ønsker desuden også at skabe muligheder for mere forskning på adoptionsområdet.

Siden K-Cares etablering i 2009 har omkring 100 personer henvendt sig for at modtage rådgivning. 50 % henvendelserne er modtaget fra adopterede, men også biologiske forældre til bortadopterede børn har henvendt sig til K-Care.

Man planlægger at etablere en styregruppe for K-Cares aktiviteter, hvor man blandt andet påtænker at invitere medlemmer af Global Overseas Adoptees' Link (G.O.A'.L.) til at deltage, således at alle aktører på det koreanske adoptionsområde får mulighed for at bidrage til, hvorledes de generelle problemstillinger på det sydkoreanske adoptionsområde bedst løses. K-Care ønsker blandt andet at medvirke til at fremme åbenhed omkring de nationale adoptioner.

Ud over at skabe fokus på national adoption gennem blandt andet radio-reklamer og plakater i undergrundsbanen og ved busstoppesteder, har man udråbt den 11. maj til national adoptionsdag i Sydkorea, hvor man blandt andet uddeler en pris til en person, der har ydet en stor indsats på det sydkoreanske adoptionsområde.

Korean Committee for UNICEF

Executive Director i Korean Committee for UNICEF Ms. Dong-Eun Park mødtes med delegationen og DanAdopt. President for K-Care Mr. Yi Bae Keun deltog på UNICEF's foranledning ligeledes i mødet. Mrs. Yoo Deok-jin fungerede som tolk.

UNICEF's fokus i Sydkorea er primært rettet mod handicappede børns rettigheder og børns vilkår i uddannelsessystemet. UNICEF kunne oplyse, at sydkoreanske børn befinder sig i et stærkt konkurrencepræget miljø, hvor de fra 12-årsalderen oplever et stigende pres for at præstere deres bedste. Denne udvikling har fundet sted parallelt med en stigende selvmordsrate i Sydkorea blandt unge i alderen 9-24 år. Uddannelsesniveaue i Sydkorea er meget højt. 90 % af en årgang tager en videregående uddannelse, og studiepladserne på de anerkendte universiteter er således særdeles eftertragtede.

I offentligheden er der efter UNICEF's opfattelse en positiv opfattelse af national adoption, mens befolkningens holdning til international adoption generelt set er mere negativt ladet. Det er desuden en politisk målsætning i Sydkorea om at nedbringe antallet af internationale adoptioner. Dette skyldes blandt andet den faldende fertilitetsrate i Sydkorea, der ifølge UNICEF aktuelt er 1,7. Ifølge UNICEF er der ikke rettet politisk fokus mod at forbedre enlige mødres rettigheder og deres muligheder for at beholde deres børn, frem for at bortadoptere.

K-Care bekræftede på mødet, at de sydkoreanske adoptionsansøgere kan stille omfattende krav til, hvilke børn de ønsker at adoptere, både i relation til køn, helbredsstatus og børnenes familiære baggrund.

Holt Children's Services

Delegationen og DanAdopt besøgte under rejsen Holts hovedkvarter i Seoul. Mr. Min Kyung Tae, præsident for Holt Children's Services, og Mr. Myong Woo Lee, leder af "Overseas Adoption Programme", forestod en indledende præsentation af Holt og organisationens opbygning og aktiviteter.

Stifterne af Holt Children's Services, Harry og Bertha Holt, med deres 6 biologiske børn og 8 adoptivbørn

FAKTA OM HOLT CHILDREN'S SERVICES

HOLT I SYDKOREA ER I DAG OVERVEJENDE STATSFINANSIERET. PÅ NUVÆRENDE TIDSPUNKT ER 70 % AF HOLTS UDGIFTER DÆKKET AF STATEN

SAMLET SET HAR HOLT SIDEN 1957 FORMIDLET I ALT 22.737 BØRN VIA NATIONAL ADOPTION, MENS 79.018 BØRN ER FORMIDLET VIA INTERNATIONAL ADOPTION. HERAF ER 50.989 BØRN FORMIDLET TIL USA OG 28.029 BØRN TIL EUROPA

ALLE BØRN, DER BORTADOPTERES VIA HOLT, OPHOLDER SIG INDEN ADOPTIONEN HOS EN PLEJEFAMILIE

HVERT ÅR DELTAGER 700-800 ADOPTEREDE I HOLT'S ARRANGEMENTER, HVOR INTERNATIONALT ADOPTEREDE OG DERES ADOPTIVFORÆLDRE HAR MULIGHED FOR AT BESØGE SYDKOREA.

HOLT HAR STIFTET 5 CENTRE FOR UGIFTE MØDRE, HVOR KVINDERNE KAN MODTAGE RÅDGIVNING OG STØTTE OG HAR MULIGHED FOR AT OPHOLDE SIG UNDER GRAVIDTETEN OG I DEN FØRSTE TID EFTER FØDSLEN

HOLT DRIVER DESUDEN EN RÆKKE SOCIALE PROJEKTER, DER IKKE ER KNYTTET TIL BØRNS VILKÅR, HERUNDER BLANDT ANDET MADORDNING TIL ÆLDRE MENNESKER OG DRIFT AF MEDBORGERHUSE

Mr. Myong Woo Lee bekæftede, at regeringen ønsker at fremme national adoption og begrænse international adoption. Siden 2007 er forskellige politiske tiltag blevet iværksat, herunder etableringen af gunstige økonomiske rammer for sydkoreanske adoptivforældre. Ud over tildelingen af en forhøjet børnefamilieydelse skal sydkoreanske adoptionsansøgere ikke betale Holt for at formidle adoptionen. Adoptanterne får desuden dækket deres udgifter i forbindelse med barnets helbred og modtager ekstra økonomisk støtte, hvis de har adopteret et barn med et fysisk eller psykisk handicap. Endvidere er aldersgrænsen for adoptanterne blevet hævet fra 45 til 60 år, og der er ikke længere fastsat en grænse for, hvor mange børn hver enkelt adoptant må adoptere. Tidligere var det ikke tilladt at adoptere mere end 5 børn. Der er desuden blevet indført en særlig orlov for adoptivforældre.

Den sydkoreanske regering ønsker desuden at styrke den Post Adoption Service, der ydes til sydkoreanske adoptivbørn. Gennem K-Care søger regeringen at etablere et centralt register over alle adopterede fra Sydkorea. Det er hensigten med dette register at give de bortadopterede lettere adgang til at finde oplysninger om deres biologiske familier. Regeringen overvejer desuden at iværksætte yderligere lovændringer på adoptionsområdet. Ud over flere tiltag til at fremme nationale adoptioner, er der et politisk ønske om at styrke screeningen af adoptanter. Det overvejes også at fastsætte regler om, at barnets biologiske mor først kan samtykke til adoption, når der er passeret et bestemt antal dage fra fødslen.

Holt udtrykte bekymring for, hvilke vilkår der for fremtiden vil gøre sig gældende for international adoption i Sydkorea. Holt håber, at regeringen vil bevare muligheden for at bortadoptere børn internationalt, da det vil være til gavn for de børn, der ikke kan bortadopteres nationalt. Der er Holts opfattelse, at regeringens planer om at ratificere Haagerkonventionen også tyder på, at international adoption også fremover vil eksistere i Sydkorea.

HOLTS KONTOR FOR "DOMESTIC ADOPTION"

I denne afdeling af Holt rådgiver organisationen de biologiske mødre, der ønsker at bortadoptere deres barn. Holt rådgiver efter det oplyste de biologiske mødre grundigt om deres muligheder, når de kontakter Holt i forbindelse med deres graviditet. Nogle henvender sig inden fødslen, og andre søger først rådgivning, efter barnet er født.

De biologiske mødre modtager økonomisk hjælp, hvis de skal have foretaget kejsersnit, eller hvis de er meget fattige. Holt forsøger at efterleve de biologiske forældres ønsker om, hvorvidt barnet skal bortadopteres nationalt eller internationalt. Ofte har de biologiske forældre mange ønsker til, hvor deres barn skal vokse op, adoptanternes forhold til religion og deres økonomiske forhold. Det kan dog være vanskeligt for Holt at efterkomme disse ønsker på grund af kravet om at opprioritere national adoption. Langt de fleste sydkoreanske adoptanter ønsker ifølge Holt at adoptere pigebørn.

De oplysninger, Holt under mødet gav om frigivelsen af børnene og de biologiske forældres "fortrydelsesperiode", fremgår af skemaet i kapitel 4.

HOLT WELL BABY CLINIC OG HOLT SICK BABY CLINIC

Delegationen og DanAdopt aflagde besøg på Holts "Baby Well Clinic" i Holts hovedkvarter. Her tilser en børnelæge børnene en gang om måneden. Børnene ligger altid på et varmetæppe under disse undersøgelser. Det blev oplyst, at der noteres Apgar Score på det sygehus, hvor børnene fødes. Der er altid almene læger på standby ved fødsler i Sydkorea, og børnelæger kan tilkaldes. Børnene vaccineres for polio, hepatitis B, difteri og stivkrampe. De testes for HIV og hepatitis B, når de er 5-6 måneder gamle. Ved alvorlig sygdom henvises børnene til det offentlige sygehus i Seoul.

Når børnene er syge, tilses de i Holts "Baby Sick Clinic". Det er ligeså på denne afdeling, at børnene undersøges sidste gang, inden de hjemtages. Der er to børnelæger tilstede mandag-fredag. De tests, der udføres på børnene, behandles i Holts eget laboratorium i hovedkvarteret.

Ventesalen ved Holt Baby Well Clinic, hvor plejemødre venter på, at deres plejebarn kan blive tilset af børnelægen på klinikken

HOLTS MODTAGECENTER

Dette center har plads til 10 børn af gangen. Børnene opholder sig på modtagecentret, fordi de enten er for syge til aktuelt at opholde sig hos deres plejefamilie, eller fordi de er vurderet ikke-egnede til bortadoption på grund af kroniske sygdomme eller handicaps.

Det er udelukkende børn under 1 år, der opholder sig på modtagecentret. Der er tilknyttet 7 plejere og 1 sygeplejerske og 3 medhjælpere. Hvis det er nødvendigt, kan der tilkaldes lægefaglig assistance fra Well Baby Clinic.

De børn, der på grund af handicaps eller kronisk sygdom, ikke kan bortadopteres, overføres til Holt Ilsan Center.

HOLT POST ADOPTION SERVICE CENTER

Holt påbegyndte deres Post Adoption Service (PAS) i 1970'erne og stiftede et selvstændigt center til dette formål i 2008. Holt har gennem de sidste fem år opbygget en elektronisk database, hvor alle journaler er scannet ind i en struktur af lettilgængelige søgekriterier, således at Holt nemt og hurtigt kan hjælpe de adopterede eller deres biologiske familie med at søge i den tilgængelige information.

Der er 8 socialrådgivere ansat på centret, der hver især er tilknyttet specifikke modtagerlande. De modtager ca. 15.000 opkald om året og 20-30 personlige fremmøder om måneden. Når de adopterede henvender sig, henviser kontoret dem i første omgang til den formidlende organisation i modtagerlandet, som Holt i mange tilfælde har et tæt samarbejde med i disse sager. Den formidlende organisation i modtagerlandet kan i mange tilfælde give de adopterede de oplysninger, som de i første omgang har brug for. Hvis den adopterede ønsker at få udleveret hele sin adoptions-sag, vil det kræve, at den adopterede selv møder op på centret, hvorefter vedkommende vil kunne få adgang til de oplysninger, der ikke er personfølsomme. De vurderer fra sag til sag, om de skal hjælpe den adopterede med at etablere kontakt til den biologiske mor.

Også biologiske mødre og søskende henvender sig til Holt for at få oplysninger om bortadopterede børn og søskende. Den biologiske familie vejledes om proceduren, hvor Holt noterer på adoptions-sagen, at de har henvendt sig. Holt oplyser desuden den formidlende organisation i modtagerlandet om, at der har været en henvendelse fra biologisk slægt. Holt vil derefter oplyse biologisk slægt, hvis den adopterede henvender sig til dem.

I de tilfælde, hvor den adopterede har givet en anden person en fuldmagt til at indhente oplysninger om sin adoptionssag, vil denne person kun kunne modtage begrænsede informationer.

BESØG HOS EN AF HOLT'S PLEJEFAMILIER

Delegationen og DanAdopt fik også mulighed for at aflægge besøg hos en af Holts plejefamilier. Den konkrete plejefamilie havde været plejefamilie i 3 år og havde i alt haft 3 børn i pleje gennem Holt. Plejefamilien havde ved besøget en pige på knap 9 måneder i pleje, der var matchet til en adoptivfamilie.

De plejefamilier, som Holt har ansat, uddannes til at fungere som plejefamilier. Tidligere var der som udgangspunkt kun 1 barn i hver plejefamilie, men det er ikke muligt for Holt at leve op til dette i dag, hvorfor der aktuelt typisk er 2-3 børn i hver plejefamilie. Børnene er normalt kun få dage gamle ved overdragelsen til plejefamilien. En plejefamilie modtager 510.000 won om måneden, hvilket svarer til ca. 2550 kr.

Det lokale i Holt's hovedkvarter, hvor de danske adoptivfamilier får overdraget barnet

Når det er besluttet, hvilken familie, der skal adoptere barnet, modtager plejefamilien almindeligvis billeder af adoptanterne og deres hjem, som de ofte viser barnet, inden barnet overdrages til adoptanterne. Tidligere besøgte adoptanterne plejefamilien over 3 dage, inden barnet blev overdraget til dem. Siden 1. maj 2010 har overdragelsen fundet sted i lokaler hos Holt, og her møder adoptanterne plejemoren. Plejefamilierne har typisk lavet et album med billeder fra tiden i plejefamilien, som adoptivfamilien får udleveret.

Aktuelt har Holt 8 socialrådgivere ansat i deres "Foster Care Team", og 450 plejefamilier er ansat i Seoul. Der er således ca. 80 plejefamilier tilknyttet hver socialrådgiver, hvorfor de for tiden ikke kan nå at foretage alle de regelmæssige besøg.

Plejefamiliesystemet indbærer, at børnene får mulighed for at knytte sig til enkelte omsorgspersoner i hjemlige omgivelser. Børnene skal således kun forholde sig til de samme primære omsorgspersoner inden bortadoptionen.

HOLT SUWON SHELTER FOR PREGNANT WOMEN

Direktør for Holt Suwon Shelter for Unmarried Pregnant Women Ms. Myung Eun Joo tog imod delegationen og DanAdopt. Ms. Seo Jeonghee fungerede som tolk under besøget.

Delegationen blev under besøget oplyst om, at det er socialt uacceptabelt at være enlig mor i Sydkorea, og at disse kvinder ofte udstødes af deres familie. Holt har medvirket til at oprette en række centre rundt omkring i landet, hvor de enlige mødre kan opholde sig under graviditeten og i tiden efter fødslen. DanAdopt yder økonomisk støtte specifikt til dette center.

De kvinder, der søger hjælp på dette center, er typisk mellem 13 og 35 år. Der er plads til 29 kvinder ad gangen. Der bliver født ca. 100 børn om året af de kvinder, der benytter sig af dette center. Ca. 50 % bliver bortadopteret nationalt og 40 % internationalt, mens 10 % af mødrene beholder deres børn. I meget sjældne tilfælde overdrager mødrene barnet til deres egen mor. De har også mulighed for at overdrage dem i familiepleje gennem Holt, hvilket de dog skal betale et vederlag for. Holt har et sponsorprogram med en årlig bevilling på 9.000.000 won (ca. 44.000 kr.), som anvendes til at støtte de 10 % af kvinderne, der vælger at beholde deres barn.

Delegationen var under besøget i Holts hovedkvarter blevet oplyst om, at de biologiske mødre føder på fødeklinikker, og at de har mulighed for at se børnene efterfølgende, hvis de ønsker det, men det vil de som regel ikke. De har typisk besluttet sig for bortadoption før fødslen.

Enlige mødre modtager offentlig støtte, men det er som udgangspunkt ikke det, der får mødrene til at beholde børnene. Den sydkoreanske regering besluttede at yde offentlig økonomisk støtte til de unge, enlige mødre efter et dokumentarprogram fra dette center, hvor deres arbejde blev fulgt. Det var overraskende for den sydkoreanske offentlighed, at disse kvinder valgte at føde børnene i stedet for at vælge en abort. Dette skabte debat om disse kvinders behov for hjælp. Den sydkoreanske regering valgte derpå at yde enlige mødre et tilskud på 600.000 won (ca. 2900 kr.) om måneden til de kvinder, der er udeboende, og 124.000 won (ca. 600 kr.) til hjemmeboende kvinder. Det er desuden muligt at søge om et yderligere tilskud på 50.000 won (ca. 250 kr.). Det er dog stadigvæk vanskeligt for de enlige mødre at klare sig økonomisk på trods af dette tilskud, da en børnehavplads almindeligvis koster

omkring 400.000 won (ca. 1900 kr.) om måneden. Det er desuden kun enlige mødre under 24 år, der er berettiget til de statslige tilskud.

Det er gratis at opholde sig på centret. Kvinderne beskæftiges under opholdet blandt andet med uddannelse, musik, kunst. Der er en socialrådgiver til stede på centret hele døgnet. Der er også altid en socialrådgiver med kvinderne, når de skal føde. Tidligst 24 timer efter fødslen kan mødrene overdrage barnet i Holts varetægt med adoption for øje. Hvis moren er under 18 år, skal forældrene samtykke til adoptionen. Kvinderne kan opholde sig på hjemmet i op til 2 måneder efter fødslen. Kun meget få kvinder vælger at forlade hjemmet straks efter, de har overdraget barnet til Holt, og børnene kommer tidligst i plejefamilie 3 dage efter fødslen. Har man noteret sig, at moren måske vil ændre sin beslutning om at bortadoptere barnet, venter Holt typisk et par måneder med at gå videre med adoptionen. Efter adoptionen tilbyder centret hjælp til uddannelse eller lignende og yder rådgivning, terapi og psykologhjælp til mødrene.

Ønsker kvinderne at beholde deres barn, har de mulighed for at flytte over i et hus indrettet hertil, hvor de kan opholde sig i op til 2 år. Her vil de blandt andet få tilbudt forældreundervisning.

Det var centerlederens opfattelse, at staten på trods af den økonomiske støtte fortsat opfatter de enlige mødres vanskeligheder som et personligt ansvar og ikke et samfundsmæssigt anliggende. Hun var dog også af den opfattelse, at der i den sydkoreanske offentlighed langsomt var ved at ske en ændring i synet på de enlige mødre. En af årsagerne til, at så relativt mange unge kvinder ender i en uønsket graviditet, var efter centerlederens opfattelse en mangelfuld seksualoplysning i de sydkoreanske folkeskoler.

G.O.A.'L., ASK, IKAA, Korea Klubben

Delegationen og DanAdopt mødtes med repræsentant for IKAA (The International Korean Adoptee Associations) og Korea Klubben, Anja Lee Pedersen, repræsentant for ASK (Adoptee Solidarity Korea), Jacob Ki Nielsen, samt repræsentanter for G.O.A.'L. (Global Overseas Adoptees' Link), Secretary General James Russo, Vice Secretary General Isaac Tufvesson og Board of Director Daewon Wenger. Repræsentanterne er adopterede, der er vendt tilbage til Sydkorea for at bo og arbejde i landet i en kortere eller længere periode. Ca. 350 bortadopterede fra Sydkorea opholder sig ifølge de fire organisationer i øjeblikket i Sydkorea på en midlertidig eller permanent basis.

Alle fire organisationer er private interesseorganisationer for bortadopterede fra Sydkorea. G.O.A.'L. hjælper adopterede med at finde deres biologiske familier og har ca. 30 henvendelser om måneden. De bortadopterede, der henvender sig, har allerede uden held søgt oplysninger om biologisk slægt hos de formidlende organisationer og har derfor begrænsede muligheder for at finde deres biologiske familier. G.O.A.'L. benytter sig i blandt andet af medierne og politiet, når de forsøger at finde

de biologiske familier. Der er, som beskrevet i undersøgelsen ved den sydkoreanske ombudsmand, problemer med nogle af papirerne i adoptionssagerne. Desuden er alle biologiske forældre formelt ukendte, da den formidlende organisation er opført som børnenes værge.

Fra venstre ses
Anne Thalbitzer
James Russo
Susanne Høegh
Pia Brandsnes
Isaac Tufvesson
Jacob Ki Nielsen

Alle fire organisationer udtrykte forståelse for, at tingene skal forstås i sin tidsmæssige kontekst. De, der er bortadopteret i 1970'erne, kan således ikke med rimelighed forvente, at oplysningerne i adoptionssagerne og de datidige arkivsystemer er af samme standard som i dag.

ASK er i højere grad en politisk funderet organisation, hvor medlemmerne samles om deres fælles holdninger til forskellige forhold på det sydkoreanske adoptionsområde og i det sydkoreanske samfund. ASK har ingen bestyrelse eller ledelse. De arbejder blandt andet for at få oprettet et statsligt arkiv, hvor adopterede kan finde deres biologiske forældre, hvilket de blandt andet har haft drøftelser med K-Care omkring. ASK ønsker, at Sydkorea vil udvikle sig til et samfund, hvor det ikke vil være nødvendigt for den biologiske mor at bortadoptere sit barn. Denne udvikling skal ifølge ASK ske ved hjælp af blandt andet bedre støtte til enlige mødre, øget abortadgang, seksualundervisning i skolen og forøget anvendelse af prævention. Derudover ønsker ASK en generel holdningsændring til adoption i det sydkoreanske samfund.

Korea Klubben er en sammenslutning af bortadopteret fra Sydkorea i Danmark, der blandt andet arrangerer diverse arrangementer og foredrag. I kraft af Korea Klubbens medlemskab af IKAA, har de også været med til at arrangere såkaldte gatherings for adopterede. IKAA er en interesseorganisation, der blandt andet har til

formål at skabe et globalt netværk for bortadopterede fra Sydkorea. IKAA arbejder desuden også for at udvikle Post Adoption Service i modtagerlandene.

Afslutningsvist oplysete repræsentanterne, at adopterede fra Sydkorea tidligere blev dårligt behandlet, når de vendte tilbage til Sydkorea. Det har ændret sig i dag. Det var repræsentanternes opfattelse, at eksponeringen af adoption i medierne har været med til at skabe denne holdningsændring.

7. HOLT ILSAN CENTER OG HOLT GOYANG-CITY COMMUNITY SERVICE CENTER

Delegationen fik under rejsen desuden mulighed for at besøge Holts Ilsan Center og Goyang-City Community Service Center i Seoul.

Ilsan Center er en bydel for special needs børn, der er kommet i Holts varetægt, men ikke er blevet bortadopteret. Der anvises desuden også børn via myndighederne, og familier kan søge om at anbringe deres børn i centret mod et vederlag. Da nævnet besøgte Ilsan Center var der omkring 300 beboere i Ilsan. Ilsan har børnehave, skole, fysioterapi, værksteder, boliger, administration mv. I Ilsan forsøger man at skabe en god hverdag for alle beboerne. Molly Holt, biologisk datter af stifterne af Holt, er 75 år og bor og arbejder i Ilsan.

Aktivering af nogle af Ilsans beboere

Holts Goyang-City Community Service Center fungerer som et medborgerhus, hvor der tilbydes en række aktiviteter særligt for handicappede, men også for andre beboere i området. I forbindelse med centret blev der den 1. november 2010 åbnet en

nybygget sportshal med svømmehal. Alle faciliteterne i sportshallen er specielt tilpasset handicappede. Der var foreløbigt 1.400 tilmeldte brugere af sportshallen, og man forventede at få ca. 2.000 brugere i alt.

**Bordtennishal i
Holts Community
Service Center**

8. KONKLUSIONER OG PERSPEKTIVERINGER

Besøget i Sydkorea var meget udbytterigt og tilvejebragte et øget indblik i de problemstillinger og overvejelser, der aktuelt er fremherskende på det sydkoreanske adoptionsområde.

Delegationen fik under besøget lejlighed til at mødes med repræsentanter for alle myndigheder og aktører på det sydkoreanske adoptionsområde og fik i denne sammenhæng et grundigere indblik i frigivelsesprocessen og den samlede adoptionsproces i Sydkorea. Samtidig fik delegationen under rejsen et indtryk af, hvilke politiske ønsker, der eksisterer i Sydkorea for det sydkoreanske adoptionsområdes fremtidige udvikling. Endvidere medvirkede møderne i Sydkorea til en øget forståelse af den kulturelle kontekst og sociale struktur, som omgiver den koreanske adoptionslovgivning og praksis på området.

National adoption i Sydkorea

Siden 2007 er der fra politisk side iværksat en række tiltag med det formål at fremme national adoption i Sydkorea. Der er blandt andet skabt et øget økonomisk incitament til at adoptere, og alderskravet til sydkoreanske adoptanter er blevet

lempet. Der er desuden ikke længere en begrænsning på, hvor mange børn, hver enkelt familie kan adoptere.

Det var delegationens indtryk, at de overvejende årsager til denne kurs dels vedrører den faldende fertilitetsrate i Sydkorea, dels et kollektivt sydkoreansk ønske om at minimere omfanget af internationale adoptioner, muligvis også på grund af det fokus, der i medierne er blevet rettet mod de problemer, som dette har medført for nogle af de børn, der er blevet adopteret internationalt fra Sydkorea gennem de sidste 50 år. Samtidig har den økonomiske udvikling i Sydkorea medført, at det sydkoreanske samfund i dag har ressourcer til at tage vare på forældreløse børn i nationalt regi.

Som Holt gav udtryk for under møderne med delegationen, giver den procentfordeling mellem nationale og internationale adoptioner, som de sydkoreanske myndigheder har pålagt de formidlende organisationer at følge, anledning til en vis bekymring for, at det som følge af denne kvotering vil være vanskeligt at finde en familie-baseret løsning for nogle af de forældreløse børn, som ikke kan bortadopteres nationalt, når kvoten for internationale adoptioner er opbrugt.

Henset til subsidiaritetsprincippet i Haagerkonventionen er det positivt, at man først søger at bortadoptere det enkelte barn nationalt. Det er dog samtidig også centralt, at de sydkoreanske myndigheder er opmærksomme på, at en permanent institutionsanbringelse bør være den sidste løsning for børn uden familie til at tage vare på dem, og at også de nationale adoptioner hviler på de grundlæggende principper i Haagerkonventionen.

Den kulturelle og sociale kontekst

De tiltag, der siden 2007 er blevet iværksat for at fremme den nationale adoptionsvirksomhed i Sydkorea, er sat i spil i en kultur, der på en række områder har visse ligheder med den kontekst, som de nationale adoptioner i Danmark tidligere befandt sig i, hvor det ikke var ualmindeligt, at den adopterede ikke havde kendskab til adoptivforholdet.

Delegationen blev under rejsen blandt andet oplyst om, at nationale adoptanter ofte ikke fortæller barnet, at det er adopteret, og at de sydkoreanske myndigheder i deres reklamekampagner søger at animere til en øget åbenhed omkring dette i adoptivfamilierne.

De kulturelle strukturer i Sydkorea, der afstedkommer denne hemmeligholdelse, er ligeledes medvirkende til, at mange af de biologiske mødre vælger at bortadoptere deres børn. Ud over det forhold at det er ilde set at få et barn uden for ægteskab, vil den biologiske mor efter det oplyste have meget begrænsede muligheder for at blive gift, når hun har født et barn uden for ægteskab. Der er desuden begrænset sandsynlighed for, at barnet vil kunne opføres i sin mors mands "Family Register", da barnet ikke vil være blodsbeslægtet med manden.

De kulturelle strukturer, herunder blodsbandets betydning ved familiedannelse, synes således naturligt i flere sammenhænge at influere på det sydkoreanske adoptionsområdes udformning. Ønskerne i den sydkoreanske befolkning om at begrænse antallet af internationale adoptioner retter sig således også overvejende mod at styrke de nationale adoptioner, og hernæst mod at give de biologiske mødre øgede økonomiske muligheder for at beholde børnene eller skabe øget social accept af enlige mødre og børn født uden for ægteskab.

Frigivelsen af barnet til bortadoption

Det er umiddelbart en svaghed i adoptionsprocessen, at de koreanske myndigheder i meget begrænset omfang er involveret i frigivelsesprocessen. Delegationen blev under besøget i Holts hovedkvarter oplyst om, at de biologiske forældre overdrager barnet direkte i Holts varetægt og i denne forbindelse giver skriftlig tilladelse til, at Holt får overdraget værgemålet over barnet.

Når den kommunale myndighed har godkendt dette dokument, har Holt ret til at formidle barnet til bortadoption. Ifølge Holts oplysninger behandler den kommunale myndighed alene sagen på baggrund af dette overdragelsespapir, som Holt har modtaget direkte fra de biologiske forældre. De biologiske forældre skal således ikke møde op hos myndighederne og bekræfte overdragelsen.

Det er alene i de sager, hvor barnet er registreret i de biologiske forældres "Family Register", at de biologiske forældre skal bekræfte over for en myndighed, at de ønsker at bortadoptere barnet. Det er ifølge Holt meget sjældent, at de biologiske forældre ønsker dette, da det vil være belastende for dem, at barnet er opført i deres "Family Register".

Under rejsen blev delegationen endvidere opmærksom på en anden svaghed ved denne frigivelsesproces, da Holt under besøget oplyste, at det dokument, som de biologiske forældre underskriver, hvis de ønsker at overdrage deres barn i familiepleje hos Holt, er det samme dokument, som danner grundlag for de kommunale myndigheders formelle overdragelse af værgemålet over barnet til Holt.

Det fremgår af kapitel 4, at den sydkoreanske lovgivning indeholder meget få aspekter, der knytter sig til frigivelsesprocessen. Dette giver umiddelbart anledning til at overveje med hvilken styrke reglerne om frigivelse i Sydkorea kan sikre, at adoptionsformidlingen finder sted på et etisk forsvarligt grundlag i overensstemmelse med Haagerkonventionen.

Det var dog delegationens opfattelse, at blandt andet den årelange erfaring, som ligger bag den nutidige sydkoreanske adoptionsformidling, har medvirket til, at Holt som organisation er i besiddelse af de nødvendige etiske standarder for adoptionsformidling. Delegationen fik under møderne med Holt et indtryk af, at Holt gennem årene selv har opbygget en etisk forsvarlig og fagligt velfunderet praksis på baggrund af et meget overordnet regelsæt omkring frigivelsen.

De samme betragtninger gør sig gældende i relation til de biologiske forældres fortrydelsesperiode. Da "Statement of Release for Adoption" ikke udgør dokumentation for, at barnet efter sydkoreansk ret er bortadopteret til konkrete danske adoptanter, men alene er de sydkoreanske myndigheders samtykke til, at "the adoption of the said child through the Danish Society for International Adoptions", gennemføres adoptionen først efter barnet er hjemtaget, og adoptionen er gennemført i modtagerlandet. Ifølge den koreanske centrale myndighed har de biologiske forældre derfor principielt ret til at fortryde frigivelsen, indtil adoptionen er endeligt gennemført i Sydkorea.

Holt informerer dog ikke de biologiske forældre fuldt ud om dette. Holt oplyser de biologiske forældre, at de kan fortryde deres beslutning om at bortadoptere barnet, indtil barnet er rejst ud af Sydkorea. Umiddelbart informeres de danske ansøgere heller ikke om, at de biologiske forældre reelt set kan tilbagekalde deres samtykke til bortadoption, helt indtil sagen er endeligt afsluttet i Sydkorea, efter barnet er hjemtaget.

Uanset at der kan være begrænset sandsynlighed for, at de biologiske forældre vil trække deres samtykke, efter barnet er hjemtaget, kan de ikke siges at modtage fuldstændige oplysninger om deres rettigheder, når de overdrager deres barn i Holts varetægt. Det var delegationens indtryk, at de sydkoreanske myndigheder er bekendte med denne praksis og har ikke fundet anledning til at ændre dette.

Det koreanske adoptionsområdes udvikling

Et hovedformål med tilsynsrejsen til Sydkorea var som tidligere nævnt at få indblik i, hvorledes Sydkoreas mangeårige erfaring med international adoption har formet den nuværende praksis. Som skitseret ovenfor, har den meget overordnede lovgivning på området umiddelbart medført, at de sydkoreanske organisationer i en række sammenhænge selv har formet deres praksis gennem årene uden indgriben fra myndighederne. Parallelt hermed har denne mangeårige erfaring medvirket til at akkumulere et højt niveau af faglighed i adoptionsarbejdet i alle områdets aspekter, herunder særligt de lægefaglige kompetencer og det velorganiserede plejefamiliesystem, som delegationen blev præsenteret for hos Holt.

Et andet aspekt af det sydkoreanske adoptionsområde, der afspejlede den mangeårige adoptionsformidling i landet, var den Post Adoption Service, som Holt tilsyneladende var i stand til at yde på en effektiv og professionel facon, hvor man så det som sin opgave at varetage både den adopterede og den biologiske families interesser. K-Care havde desuden også som et af sine kernemål at effektivisere den sydkoreanske Post Adoption Service yderligere ved at samle alle adoptionsager fra alle organisationer på et centralt sted.

Den lange tradition for adoptionsformidling i Sydkorea afspejler sig også i den dynamik mellem aktørerne på området, der aktuelt synes at præge det sydkoreanske adoptionsområde, hvor blandt andet de adopterede tilsyneladende har haft og fortsat har en vis indflydelse. Umiddelbart er der i den sydkoreanske offentlighed en stor opmærksomhed og bevågenhed omkring adoption som socialt fænomen i man-

ge sammenhænge. Visse medlemmer af samfundet af internationalt adopterede i Sydkorea har gennem de seneste år haft held med at skabe politisk fokus på den internationale adoptionsvirksomhed i Sydkorea, hvilket blandt andet var en af bevæggrundene for ACRC's rapport og den forudgående Ombudsmandsundersøgelse. Delegationen blev desuden oplyst om, at de biologiske mødre aktuelt også var begyndt at organisere sig og skabe opmærksomhed på deres rettigheder og deres eksistens. Omfanget heraf er dog efter sigende endnu meget begrænset.

Fremadrettet vil det være interessant at følge, hvorledes det sydkoreanske adoptionsområde udvikler sig, herunder om omfanget af de nationale adoptioner vil stige i en sådan grad, at den internationale adoptionsvirksomhed i Sydkorea vil blive sekundær og gradvis udfaset, samt om de sociale og økonomiske vilkår for enlige mødre vil blive forbedret. Et konkret initiativ, som vil være let tilgængeligt at følge, vil være, hvornår Sydkorea vælger at ratificere Haagerkonventionen.